

CHUYÊN ĐỀ

NHỮNG NỘI DUNG MỚI VỀ ĐƯỜNG LỐI, QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG, CHÍNH SÁCH PHÁP LUẬT CỦA NHÀ NƯỚC VIỆT NAM VỀ DÂN TỘC

Báo cáo viên: Đ/c Nguyễn Văn Lưu
Nguyên Phó Trưởng Ban Dân vận Thành ủy

I. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH DÂN TỘC VIỆT NAM, TÌNH HÌNH DÂN TỘC TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Việt Nam là quốc gia có 54 dân tộc anh em. Theo số liệu Tổng cục Thống kê ngày 01 tháng 4 năm 2019, người kinh chiếm 85,3% dân số, 53 dân tộc thiểu số chiếm 14,7% dân số.

Các dân tộc Việt Nam có truyền thống đoàn kết, cùng chung vận mệnh lịch sử, từ lâu đời đã sớm có ý thức gắn bó với nhau trong chinh phục thiên nhiên, chống giặc ngoại xâm, xây dựng đất nước. Sự đoàn kết giữa các cộng đồng dân tộc đã tạo lên một quốc gia dân tộc bền vững, thống nhất.

Thành phố Hồ Chí Minh, có diện tích 2.095,1 km² với 21 quận, huyện và thành phố Thủ Đức, với 312 phường, xã, thị trấn; dân số 8.993.082 người; có 54 dân tộc, trong đó, có 53 dân tộc thiểu số với 468.117 nhân khẩu, chiếm 5,2% dân số toàn thành phố; sinh sống đan xen với đồng bào kinh; có 18 quận, huyện, thành phố Thủ Đức có số nhân khẩu trên 5.000 người dân tộc thiểu số; trong đó, có 03 dân tộc chiếm số đông và hình thành cộng đồng là dân tộc Hoa với 382.825 người (chiếm 81,78% trong tổng số dân tộc thiểu số), dân tộc Khmer 50.422 người (10,77%) và dân tộc Chăm 10.499 người (2,24%).

Người Hoa

Tình hình tư tưởng trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thành phố tương đối ổn định, an tâm lao động và sinh hoạt, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, từng bước hòa nhập vào xu hướng chung của thành phố.

**Người Khmer
Sóc Trăng**

Người Chăm An Giang

**Người Chăm Ninh
Thuận, Bình Thuận**

II. ĐƯỜNG LỐI, QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG, CHÍNH SÁCH PHÁP LUẬT CỦA NHÀ NƯỚC VIỆT NAM VỀ DÂN TỘC

Đảng và Nhà nước ta xác định công tác dân tộc là vấn đề chiến lược cơ bản, lâu dài, cấp bách; là nhiệm vụ của toàn đảng, toàn dân, toàn quân, của hệ thống chính trị. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh: “đồng bào kinh hay thổ, mừng hay mán, gia rai hay Ê Đê, Xê Đăng hay Ba Na và các dân tộc thiểu số khác, đều là con cháu Việt Nam, đều là anh em ruột thịt. Chúng ta sống chết có nhau, sướng khổ cùng nhau, no đói giúp nhau...”. Người từng nhắc nhở: “phải tăng cường đoàn kết dân tộc.

Đảng ta đã ban hành nhiều văn bản quan trọng liên quan đến vấn đề dân tộc và công tác dân tộc. Nghị quyết số 24-NQ/TW, ngày 12 tháng 3 năm 2003 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa IX) xác định những quan điểm cơ bản về công tác dân tộc, đề ra mục tiêu, những nhiệm vụ chủ yếu và cấp bách, một số giải pháp chủ yếu về công tác dân tộc. Ngày 30 tháng 10 năm 2019, Bộ Chính trị ban hành Kết luận số 65-KL/TW về “tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa IX) về công tác dân tộc trong tình hình mới”.

Thể chế hóa đường lối của đảng, tính đến tháng 7 năm 2019, Quốc hội đã ban hành 108 luật, hơn 30 nghị quyết có nội dung chính sách liên quan đến lĩnh vực dân tộc thiểu số, miền núi và vùng đặc biệt khó khăn, bao quát các lĩnh vực dân sự, chính trị; quốc phòng, an ninh, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội; kinh tế, lao động và việc làm; văn hóa, thông tin; giáo dục, đào tạo, phát triển nguồn nhân lực, nâng cao dân trí; y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân; bảo vệ môi trường; công tác cán bộ, xây dựng hệ thống chính trị. Hệ thống chính sách dân tộc do Chính phủ và các bộ, ngành xây dựng có 118 văn bản, trong đó, có 54 đề án, chính sách dân tộc trực tiếp hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi.

Hoạt động kinh tế của đồng bào dân tộc thiểu số thành phố hồ chí minh, trong thời gian qua đã có những đóng góp quan trọng vào quá trình phát triển kinh tế của thành phố (chủ yếu là đồng bào Hoa): góp phần giải quyết việc làm cho hơn 12% lao động của thành phố.

Tuy nhiên, vùng dân tộc ở nước ta hiện nay còn có những khó khăn, thách thức cơ bản như sau: đa số vùng nông thôn, nơi các dân tộc thiểu số sinh sống tập trung chưa được quy hoạch, xa các trung tâm huyện, tỉnh. Các tỉnh có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống là những tỉnh trong nhóm nghèo và nghèo nhất cả nước, xa các trung tâm động lực phát triển các khu vực; tài nguyên môi trường vùng miền núi biến đổi mạnh, nhanh.

Riêng thành phố Hồ Chí Minh,
trong thời gian qua có một số tình
hình đáng chú ý sau:

Những hạn chế và nguyên nhân tại thành phố Hồ Chí Minh

Thành phố Hồ Chí Minh chưa được Trung ương công nhận là “vùng dân tộc thiểu số” nên hạn chế một số chính sách đối với đồng bào dân tộc thiểu số.

Thực tiễn cho thấy, việc thể chế hóa chủ trương, quan điểm của Đảng về công tác dân tộc đã được quan tâm nhưng còn có những bất cập.

Tổng kết thực hiện nghị định số 05/2011/NĐ-CP của Thủ tướng Chính phủ về công tác dân tộc, dưới góc độ đánh giá vấn đề cán bộ trong công tác xây dựng, ban hành, phổ biến và thực thi luật, chính sách về công tác dân tộc.

Kết luận số 65-KL/TW, ngày 30 tháng 10 năm 2019 của Bộ Chính trị về “tiếp tục thực hiện nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa IX) về công tác dân tộc trong tình hình mới”

 Nghị quyết số 88/2019/QH14 do Quốc hội khóa XIV (kỳ họp thứ 8) ban hành ngày 18 tháng 11 năm 2019, phê duyệt đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030.

III. DỰ BÁO NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐỐI VỚI ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ CỦA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRONG TÌNH HÌNH MỚI

1. Tác động của tình hình quốc tế

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm kinh tế của khu vực và cả nước, quy tụ nhiều doanh nghiệp có chỉ số thâm dụng lao động cao. Do đó, ngày càng thu hút đông lực lượng lao động từ các tỉnh về thành phố (trong đó có dân tộc thiểu số) và người nước ngoài.

2. Tác động của tình hình trong nước

Đồng bào dân tộc thiểu số thành phố, nhất là trong dân tộc Hoa, Chăm, Khmer có mối quan hệ rộng rãi trong và ngoài nước thông qua các mối quan hệ thân nhân và các hội họ, tạo ra sự ảnh hưởng đa chiều mang tính chính thức và không chính thức.

3. Dự báo sự biến đổi xã hội đối với đồng bào dân tộc thiểu số trong tình hình mới.

Trong những năm qua, căn cứ chính sách của Đảng, Nhà nước, chính quyền các cấp, các ngành đã thường xuyên quan tâm nâng cao đời sống cho đồng bào dân tộc thiểu số nhưng tình hình đời sống của một bộ phận đồng bào dân tộc thiểu số, người Chăm, Khmer do xuất phát điểm thấp nên còn khó khăn; tình trạng nhập cư vào thành phố của một số đồng bào dân tộc thiểu số ngày càng tăng, cuộc sống tạm bợ, việc làm thiếu ổn định.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Tiếp tục quán triệt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về dân tộc và công tác dân tộc đến cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội và các tầng lớp nhân dân.

2. Phát huy hơn nữa vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội trong thực hiện đường lối của đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước về công tác dân tộc.

3. Tuyên truyền, vận động đồng bào các dân tộc nhận thức đúng đắn về quyền và nghĩa vụ công dân Việt Nam, chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

4. Đổi mới phương pháp công tác dân tộc theo phương châm “5 có”

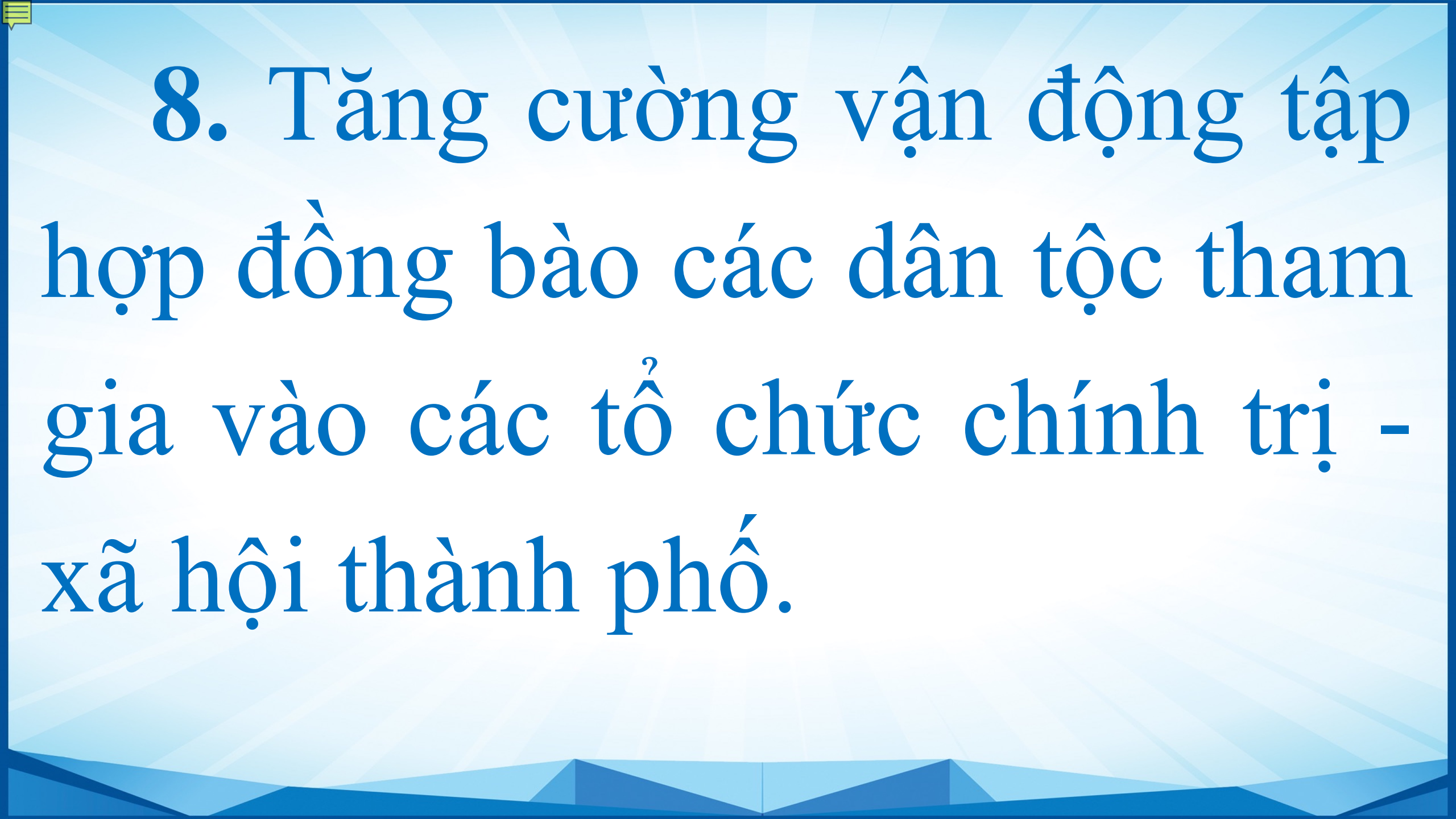
5. Tạo điều kiện thuận lợi để phát huy khả năng, tiềm năng kinh tế của người Hoa phát triển các ngành nghề, các thành phần kinh tế đúng pháp luật, khuyến khích người Hoa.

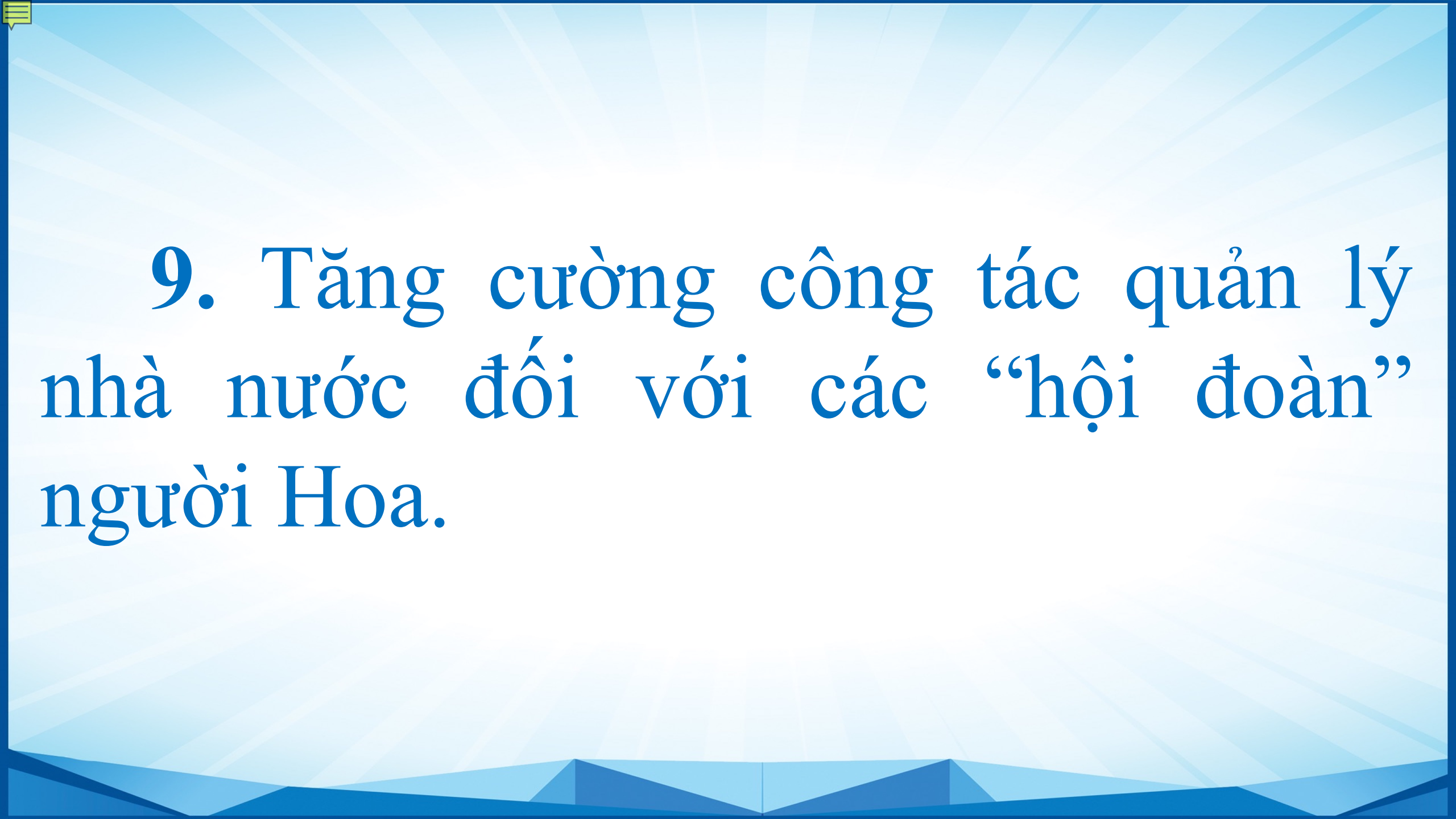
6. Điều chỉnh, bổ sung các chính sách phù hợp để tiếp tục giữ gìn và phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp của đồng bào các dân tộc Việt Nam.

7. Xây dựng cơ chế phối hợp chặt chẽ giữa các sở, ban ngành thành phố và địa phương trong tổ chức thực hiện công tác dân tộc và chính sách dân tộc.

8. Tăng cường vận động tập
hợp đồng bào các dân tộc tham
gia vào các tổ chức chính trị -
xã hội thành phố.

9. Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các “hội đoàn” người Hoa.

10. Hỗ trợ, tạo điều kiện cho hiệp hội doanh nghiệp Trung Quốc tại Việt Nam, chi hội tại thành phố Hồ Chí Minh hoạt động đúng quy định của nhà nước, quy chế của Hiệp hội.

11. Tập trung công tác nắm
tình hình trong cộng đồng dân
tộc thiểu số, nhất là nắm những
vấn đề liên quan đến quốc
phòng, an ninh.

12. Tăng cường thanh tra, kiểm tra và theo dõi tổng hợp tình hình công tác dân tộc trên địa bàn thành phố. Làm tốt công tác tư vấn pháp luật và giải quyết kịp thời các đơn thư khiếu nại, tố cáo của đồng bào dân tộc thiểu số.

CÁM ƠN QUÝ VỊ ĐÃ CHÚ Ý LẮNG NGHE!!